

DANMARKS NATIONALBANK

Klimaforandringer kræver økonomisk omstilling på en række områder

Økonomisk-politiske virkemidler til bekæmpelse af klimaforandringer

Klimaforandringer er en af vor tids største udfordringer, og de kræver en gennemgribende økonomisk omstilling på en lang række områder. Med utilstrækkelig omstilling vil der være omfattende konsekvenser, og desuden vil omstillingen i sig selv påvirke den økonomiske udvikling. Finanspolitiske virkemidler er de mest relevante til at sikre omstilling. Men klimarelaterede risici knyttet til private investeringer kan have betydning for den finansielle stabilitet, og der må derfor også forventes spørgsmål om bidrag til klimaomstillingen fra finansiel regulering og mone-

tære instrumenter. Disse spørgsmål bliver det, også for centralbanker, nødvendigt at forholde sig til.

Det viser en gennemgang af det stærkt stigende antal videnskabelige artikler og bøger om emnet, der præsenteres i et working paper, som Signe Krogstrup fra Nationalbanken og William Oman fra Den Internationale Valutafond, IMF, står bag. Papiret søger at give et overblik over litteraturens bud på konsekvenser, muligheder og begrænsninger for tiltag på et bredt felt af finanspolitiske, finansielle og

Makroøkonomiske og finansielle redskaber til at afbøde konsekvenserne af klimaforandringer

POLITIKKER

INSTRUMENTER

FINANS-POLITISKE REDSKABER	Prisning af CO ₂ -udledning, regulering Offentligt forbrug, investering og garantier Offentlig-private partnerskaber	Nationale CO ₂ -skatter Offentlige investeringer, sociale udgifter Offentlig-private partnerskaber Lånetilsagn
FINANSIELLE REDSKABER	Skabe transparens for effekterne af klimarisici samt den rette prisning af selvsamme risici Støtte udviklingen af grønne værdipapirer	Indsamle klimarelaterede finansielle data, politik for offentliggørelse af klimarelaterede risici, makroprudentielle værktøjer, stresstest Ensretning af standarder for grønne aktiver, finansielle indeks for aktiver med lav CO ₂ -intensitet
PENGE-POLITISKE REDSKABER	Integration af klimarisici i bestemmelser for sikkerhedsstillelse, centralbankers porteføljestyring, kvantitative lempelser	Udvikling af redskaber til vurdering af risici, sikre, at klimarisici er reflekteret i centralbankers beholdninger af aktiver

pengepolitiske virkemidler. Alt sammen spørgsmål og forhold, som centralbanker enten allerede forholder sig til eller må forventes at skulle forholde sig til. Papiret er delvist udarbejdet, mens Signe Krogstrup arbejdede i IMF, og det dækker derfor bredere end de centralbankrelaterede spørgsmål.

Gennemgangen viser, at tiltag, der reducerer efterspørgslen efter fossile brændstoffer og støtter finansieringen af både private og offentlige klimarelaterede investeringer, kan spille en rolle i omstillingen. Der er en bred vifte af muligheder, som politikerne kan vælge at tage i brug. Mange undersøgelser peger på, at finanspolitiske virkemidler, såsom skatter, offentlige investeringer og garantier, er helt centrale og bør spille en vigtig rolle i finansieringen af overgangen til energiformer med lavere CO₂-aftryk. Hvordan man udformer den slags værktøjer, er velbeskrevet i litteraturen. Men gennemgangen viser også, at der er overvejelser om konsekvenser og bidrag fra andre områder.

Nogle undersøgelser peger dermed på en rolle for finansielle myndigheder, inklusive centralbanker. Der argumenteres blandt andet for, at klimarelaterede

finansielle risici er steget, men kan være svære at vurdere, og at klimarelaterede risici bør reflekteres i vurderingen af finansiell stabilitet. Af samme grund er der forslag om, at risici forbundet med klimaforandringer reflekteres i centralbankers valg af aktiver, når der gennemføres opkøbsprogrammer. Der er også forslag til regulering, der sikrer adgangen til finansiering af grønne investeringer, fx gennem udstedelse af grønne aktiver. Blandt de mere kontroversielle forslag er, at centralbanker differentierer betingelser for udlån til pengepolitiske modparter til fordel for modparter, der finansierer private, grønne investeringer. Hvorvidt den slags initiativer er hensigtsmæssige, herunder forenelige med de enkelte centralbankers mandat, er fortsat til diskussion.

Helt overordnet set peger gennemgangen af litteraturen på, at sammensætningen af forskellige virkemidler til at begrænse klimaforandringerne er vigtig, men hvordan en effektiv og hensigtsmæssig sammensætning skal udformes, er ikke analyseret til bunds. Det fremhæves derfor, at der er et presserende behov for at forske i, hvordan forskellige tiltag spiller sammen og bedst koordineres i arbejdet med klimaforandringer.

OM NYT

Nyt er en nyhedsartikel baseret på en analyse, working paper eller anden længere tekst udarbejdet af Nationalbanken.

Nyt henvender sig journalister, politikere, embedsmænd, fagpersoner og andre, der gerne vil opdateres om aktuelle emner.

DANMARKS NATIONALBANK
HAVNEGADE 5
1093 KØBENHAVN K
WWW.NATIONALBANKEN.DK

DANMARKS
NATIONALBANK

KONTAKT

Ole Mikkelsen
Kommunikations-
og presserådgiver

omi@nationalbanken.dk
+45 3363 6027

SEKRETARIAT
OG KOMMUNIKATION